

Metsähallituksen kalastuksenvalvonta Saimaalla 2021

DELIVERABLE ACTION C3

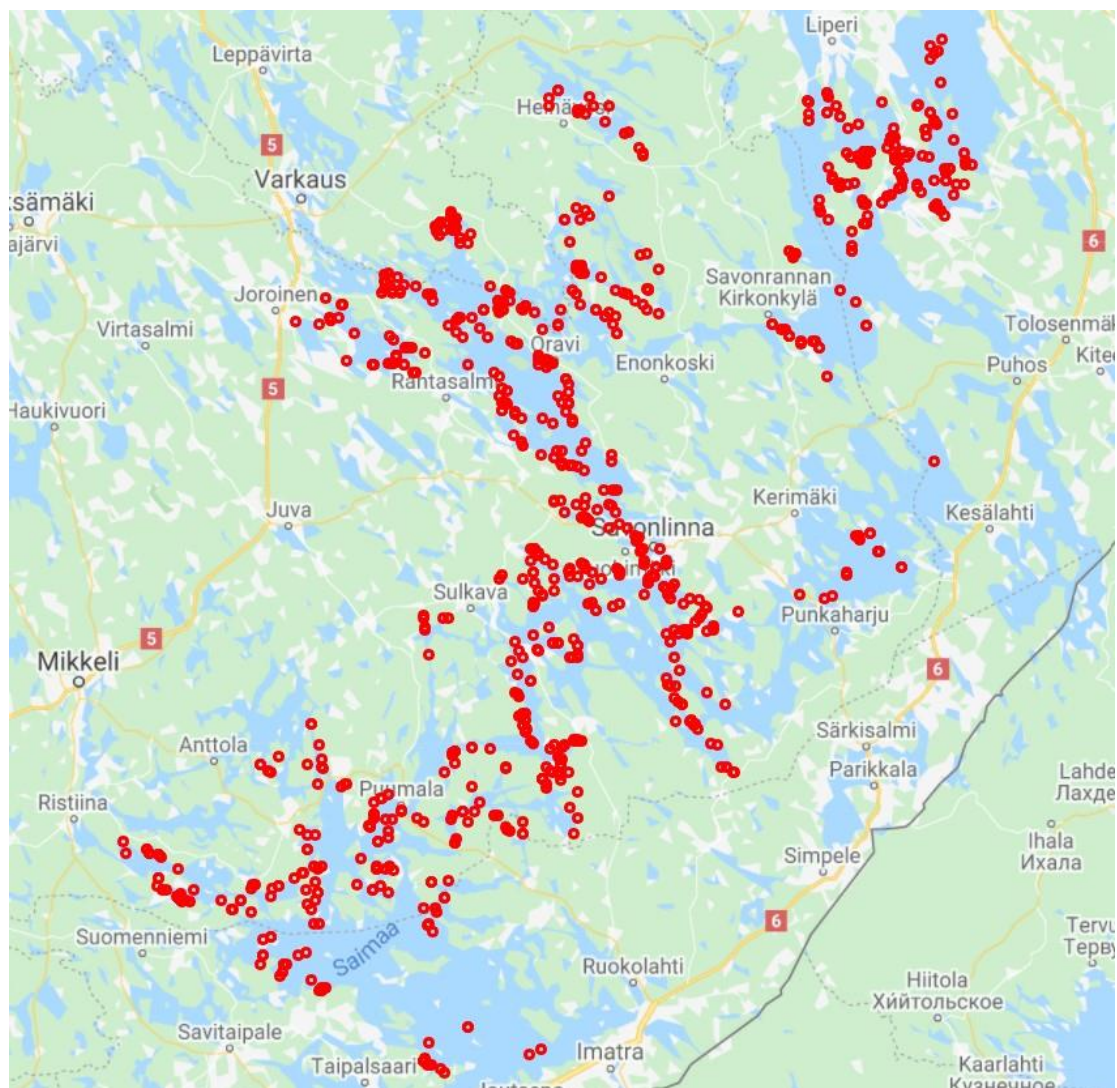
SAMI KURENNIEMI, METSÄHALLITUS 2021

This is an annual report on the surveillance of the fishing restrictions in lake Saimaa. In 2021, the wildlife warden and two seasonal fishing supervisors from Metsähallitus Parks and Wildlife Finland carried out intensive surveillance from May 1 till July 31. During this period, approximately 1300 traps and nets were inspected. Due to hot weather, the number of traps and nets was lower than the previous summer. 67 inspected fish traps were unsafe for seals, and a total of 15 nets were against the restrictions. Overall, the number of unsafe traps decreased from last year. To build voluntary surveillance network, eight surveillance training sessions were carried out all over Saimaa. Fishing surveillance was communicated in six interviews or speeches for media and in events, and via a brochure and internet updates.

The project has received funding from the LIFE Programme of the European Union. The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Norppa-asetusalueen valvonta Saimaalla kesä 2021

Kuva: Valvonta työkaluun kirjautuneet valvonta tapahtumat 1.5.-31.7.2021

NORPPA-ALUEEN VALVONTA 2021

Metsähallitus on toteuttanut vuosien ajan kalastuksen valvontaa ns. norppa alueilla. Itselläni on ollut mahdollisuus tehdä tätä työtä nyt kolmena kesänä Metsähallituksen palveluksessa. Kesät ovat olleet hyvinkin erilaisia, joihin on vaikuttanut korona sekä ilmastolliset olosuhteet. Kesän 2021 pyydysmääriin vaikutti pitkä hellejakso, jolloin pyydyksiä vesillä oli merkittävästi vähemmän

esimerkiksi vuoteen 2020 verrattuna. Valvottavan alueen laajuudesta johtuen ei tänäkään kesänä joka paikassa ehditty käymään.

Metsähallitus - Sami Kurenniemi

Valvonnan ajankohta

Tässä raportissa on valvontatapahtumat, jotka on toteutettu 1.5.-31.7.2021 välisenä aikana Paavo Väisäsen, Sami Kurenniemen ja Jyrki Anttilan toimesta. Kyseiseltä ajanjaksolta on vertailukelpoista dataa pidemmältä aikaväliltä. Syksyn ja talven osalta historia dataa löytynee melko vähän mikä sinänsä olisi kyllä mielenkiintoista tietää.

Muiden toteuttama valvonta

Muiden tahojen toteuttamaa valvontaa on ilmeisen vähän lukuun ottamatta ns. yhteisvalvonta päiviä, joissa Metsähallitus on ollut mukana joko kalatalousalueen tai osakaskunnan kutsumana tai yhteisvalvonnan tarjoajana. Muiden jättämiä viestimerkkejä tavattiin ainoastaan Kyläniemestä (1kpl) ja Tuohisaaresta (3kpl). Sen sijaan Metsähallituksen edellisen vuoden viestimerkkejä tuli vastaan useita edellisten vuosien malliin.

Yhteisvalvonnat ja koulutus

Koulutus luonteisia yhteisvalvontoja toteutettiin useita (8 kpl, joissa valvontapäiviä kertyi 11 vrk).

- Eteläisen Saimaan kalatalousalue, Aarno Karels ja Tomi Menna, 3 päivää
- Pihlajaveden kalatalousalue, Harry Härkönen + useita valvojia, 1 päivä
- Puruveden kalatalousalue, Harry Härkönen + useita valvojia, 1 päivä
- Heinävedenreitin kalatalousalue, Harry Härkönen + useita valvojia, 1 päivä
- Haukiveden kalatalousalue, Henna Majuri + useita valvojia, 1 päivä
- Haukiveden osakaskunta, Tarmo Tolvanen + useita valvojia, 1 päivä
- Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue, Risto Salko + useita valvojia, 1 päivä
- Oriveden kalatalousalue, Pekka Kyöttinen + useita valvojia, 2 päivää

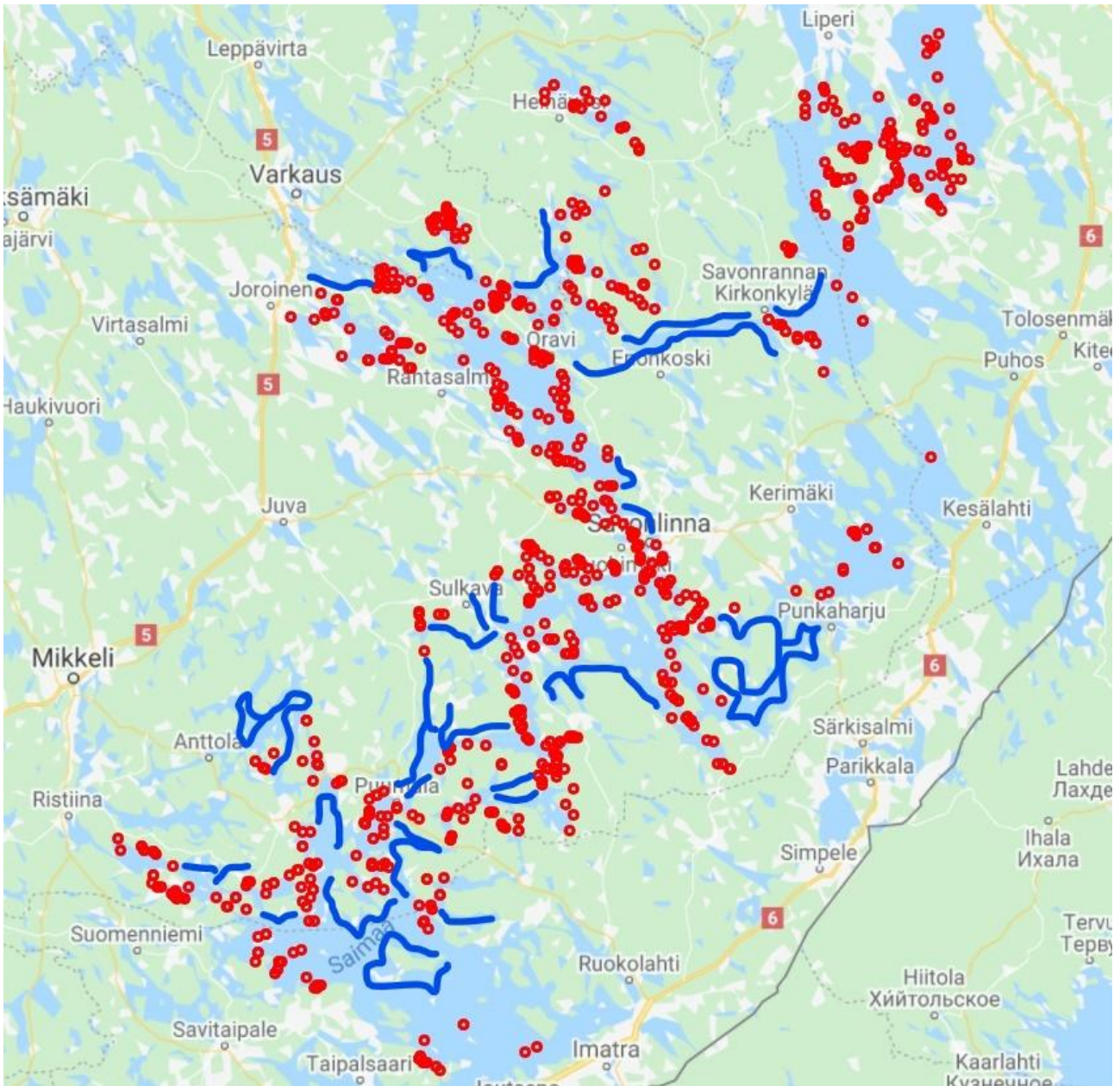
Yhteisvalvonnoissa oli satunnaisesti mukana myös rajavartiolaitos sekä Itä-Suomen poliisi. Yhteisvalvontoja kannattaa tehdä mahdollisimman usein, jolloin saadaan yhteen valvontapäivään suuri alueellinen kattavuus, kun käytettävissä on useita veneitä sekä valvojia.

Valvontatyökalu ja karttaseuranta

Uutena elementtinä valvontaan tuli Pirkanmaan kalatalouskeskuksen kalastuksenvalvonta työkalu. Työkalu toimi pienten alkukangertelujen jälkeen hyvin ja lähes kaikki valvonta tapahtumat löytyvät työkalun raporteista (kesien 2019 ja 2020 mukaista manuaalista kirjanpitoa ei näin ollen tehty). Datan koostamisen yhteydessä ihmettelin valvontatapahtumien toimenpiteiden ristiriitaisuutta omaan muistiin. Tarkemman perehtymisen jälkeen olin yhteydessä työkalun omistajaan, jonka seurauksena siitä löytyikin ohjelmisto bugi, joka on nyt korjattu. Tämä ohjelmisto bugi on voinut vääristää edellisen Life hankkeen raportointia valvonta tapahtumiin liittyvissä toimenpiteissä. Valvontatyökalussa olisi hyvä olla huomioitu myös norppa-asetukseen liittyviä rikkomuksia. Näistä olen esittänyt pyynnön ohjelmiston omistajalla. Väljänieluisuus työkalun rikkeisiin lisättiin, mutta verkkojen ankkurointi rikettä eivät suostuneet lisäämään, joka on mielestäni ilmeinen puute ns. norppa valvonnan näkökulmasta.

Valvontapäivinä tehtiin myös ns. manuaalista karttaseurantaa, joka kertoo alueet, joita ei ehditty kolmen kuukauden aikana valvoa. Näin ollen seuraavana kesänä pystytään priorisoimaan nämä alueet ensin valvottaviin kohteisiin. Oheinen kartta kertoo tumman sinisillä viivoilla lahdet ja niemen nokat, jotka jäivät siis valvomatta.

Punaiset pisteet kertovat valvontatyökaluun kirjatut tapahtumat. Yhteen tapahtumaan voi liittyä useampia pyydyksiä, joten ei pidä tulkita, että kartta kertoisi pyydysten määrän.

Kuva: alueet, jotka jäivät valvomatta (sininen viiva), valvonta tapahtumat (punaiset pisteet)

Valvonta tapahtumat

Valvontaa lähdettiin toteuttamaan pyydysvalvonta etusijalla. Näin ollen henkilötarkastuksen jäivät melko vähiin lukuun ottamatta erätarkastaja Paavo Väisäsen vesijetillä toteuttamaa valvontaa. Henkilötarkastuksia oli 63, joista kahdelta puuttui kalastonhoitomaksu.

Alla olevasta taulukosta löytyy tarkempi Metsähallituksen toteuttama valvonta data vuodesta 2012 alkaen. Kyseisen datan olen kerännyt Metsähallituksen, kalastuksenvalvonta työkalun sekä omista

aineistoista. Luvut ovat nyt niin ”oikeita” kuin voivat olla saatavilla olevan aineiston perusteella. Datasta puuttuu kuitenkin Metsähallituksen muiden erätarkastajien satunnaiset valvontapäivät kesäajalta.

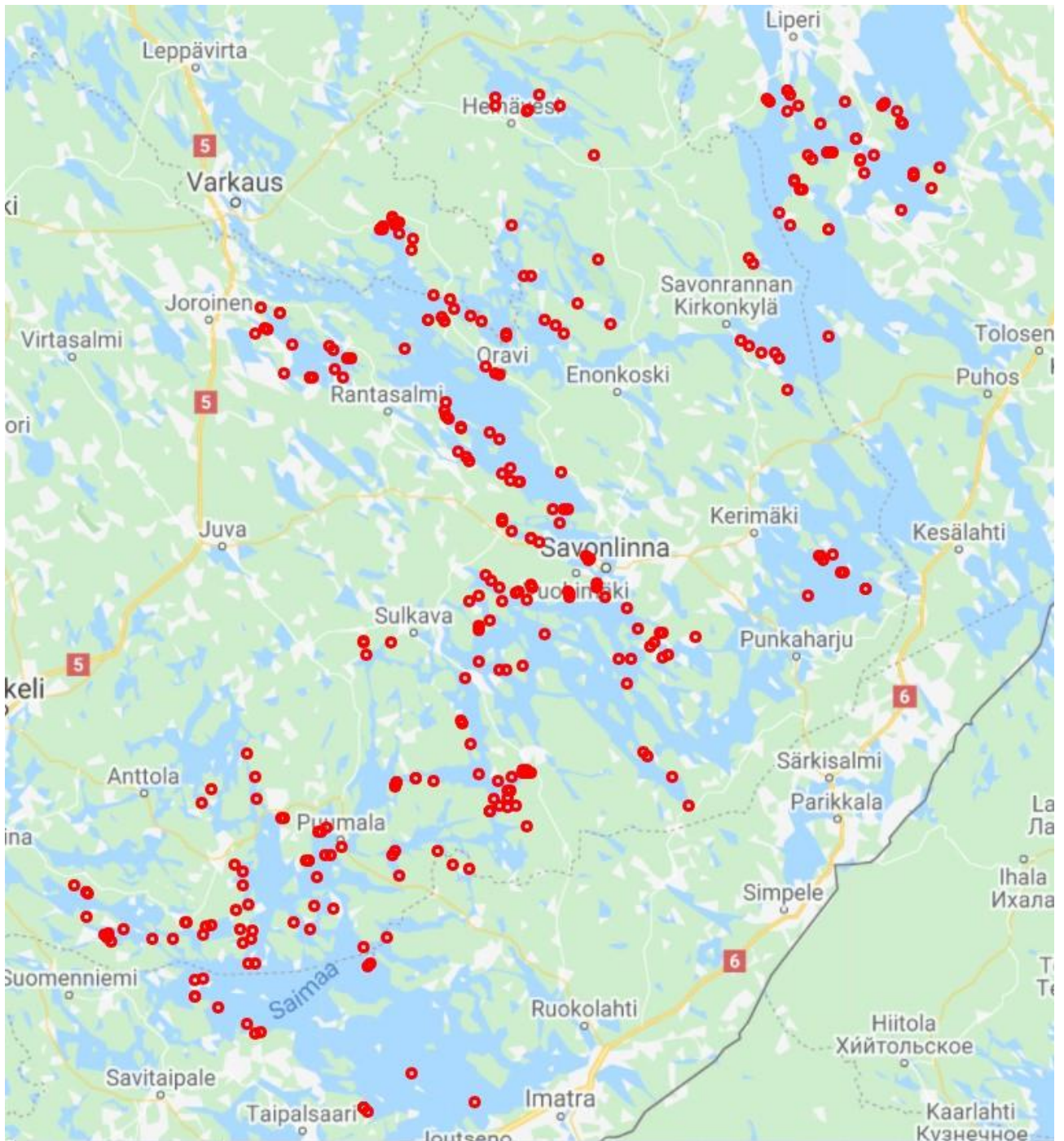
Kesä 2021 oli outo tai pitäisikö kuitenkin sanoa looginen pyydysmäärien suhteen. Pitkän hellejakson lämmittämät vesistöt sai aikaan sen, että pyydyksiä oli huomattavasti vähemmän verrattuna esim. kesään 2020. Positiivista oli väljänieluisien katiskoiden osuuden pieneneminen kesän 2020 neljästätoista prosentista (14%) kuuteen prosenttiin (6%). Uutena valvottavana asiana tuli verkkojen ankkurointivelvollisuus. Verkkojadoista 15% oli ankkuroimattomia.

Valvonta data touko-,kesä-,heinäkuu	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tarkastetut katiskat	335	381	392	649	507	533	1179	956	1350	1043
Väljänieluiset katiskat	104	57	76	28	89	52	87	73	184	63
Väljänieluiset katiskat %	31	15	19	4	18	10	7	8	14	6
Tarkastetut rysät				1	3	11	24	25	27	46
Väljänieluiset rysät							2			1
Tarkastetut merrat					110	79	65		91	75
Väljänieluiset merrat					0	0	3		2	3
Tarkastetut verkkoyksiköt (a30m)				13	157	165	152	145	104	124
Verkkojata kieltoaikana			6	4	5	8	2	1	12	7
Verkkojata ankkuroimaton										7
Verkkojata ankkuroimaton %										15
Verkko asetuksen vastainen (langat)					1	4			3	1
Yhteystiedot puuttuvat	147	117	178	89	141	133	190	267	345	194
Rikosilmoitus				5	0	10	3	9	51	25
Suullinen huomautus				7	10	12	15	46	73	76
Talteenotetut kalastusvälineet				13	0	33	26	11	106	51

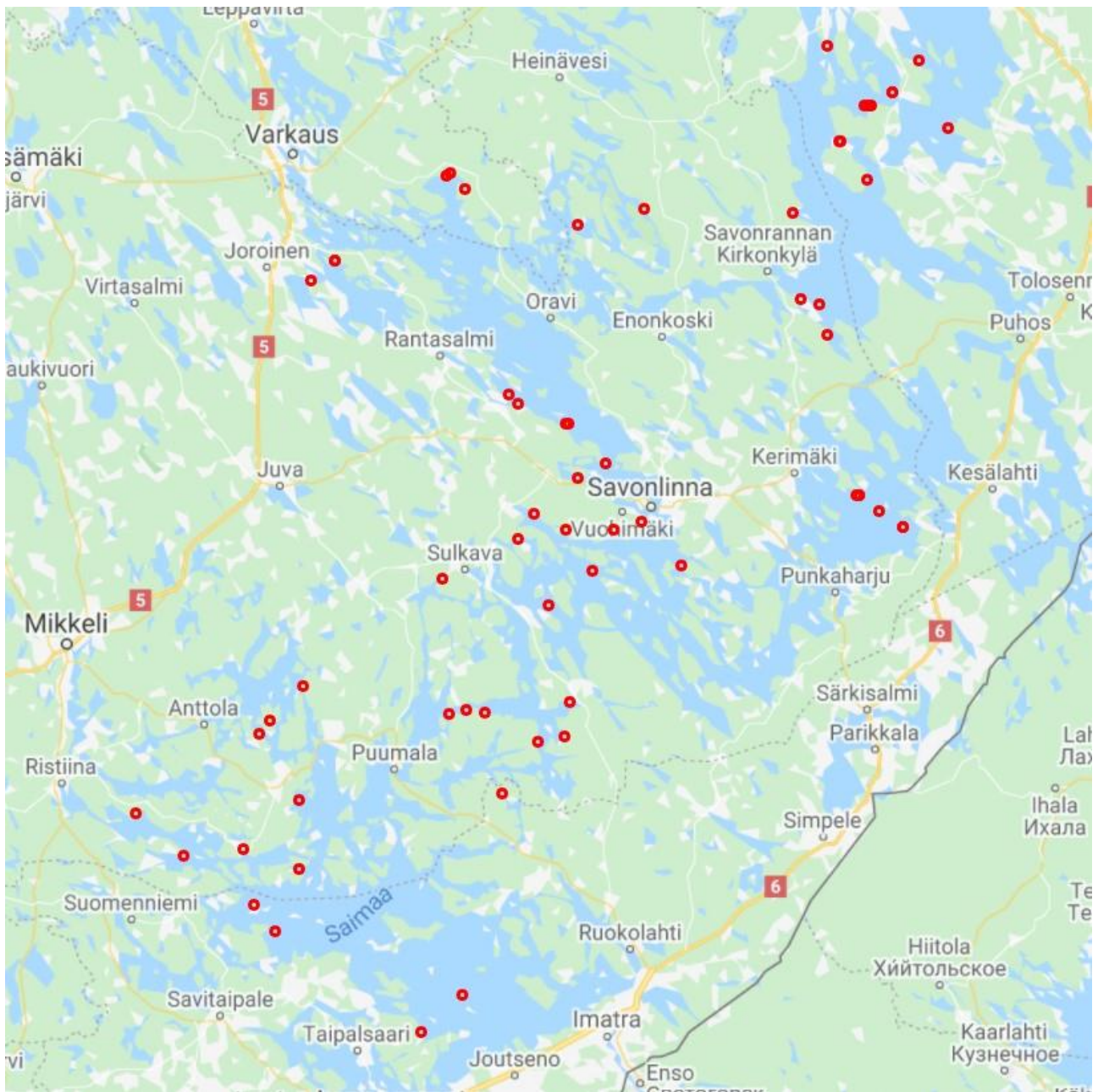
Rikkomukset kartalla

Valvontatyökalusta on mahdollista tulostaa karttoja eri parametreilla. Ohessa neljä karttaa, jotka kertovat kesän 2021 valvontoihin liittyvien rikkomusten sijainnista seuraavaa:

- Kuva 1: Kaikki kalastusrikkomukset
- Kuva 2: Väljänieluiset katiskat ja merrat
- Kuva 3: Laittomat verkot
- Kuva 4: Yhteystieto puutteet

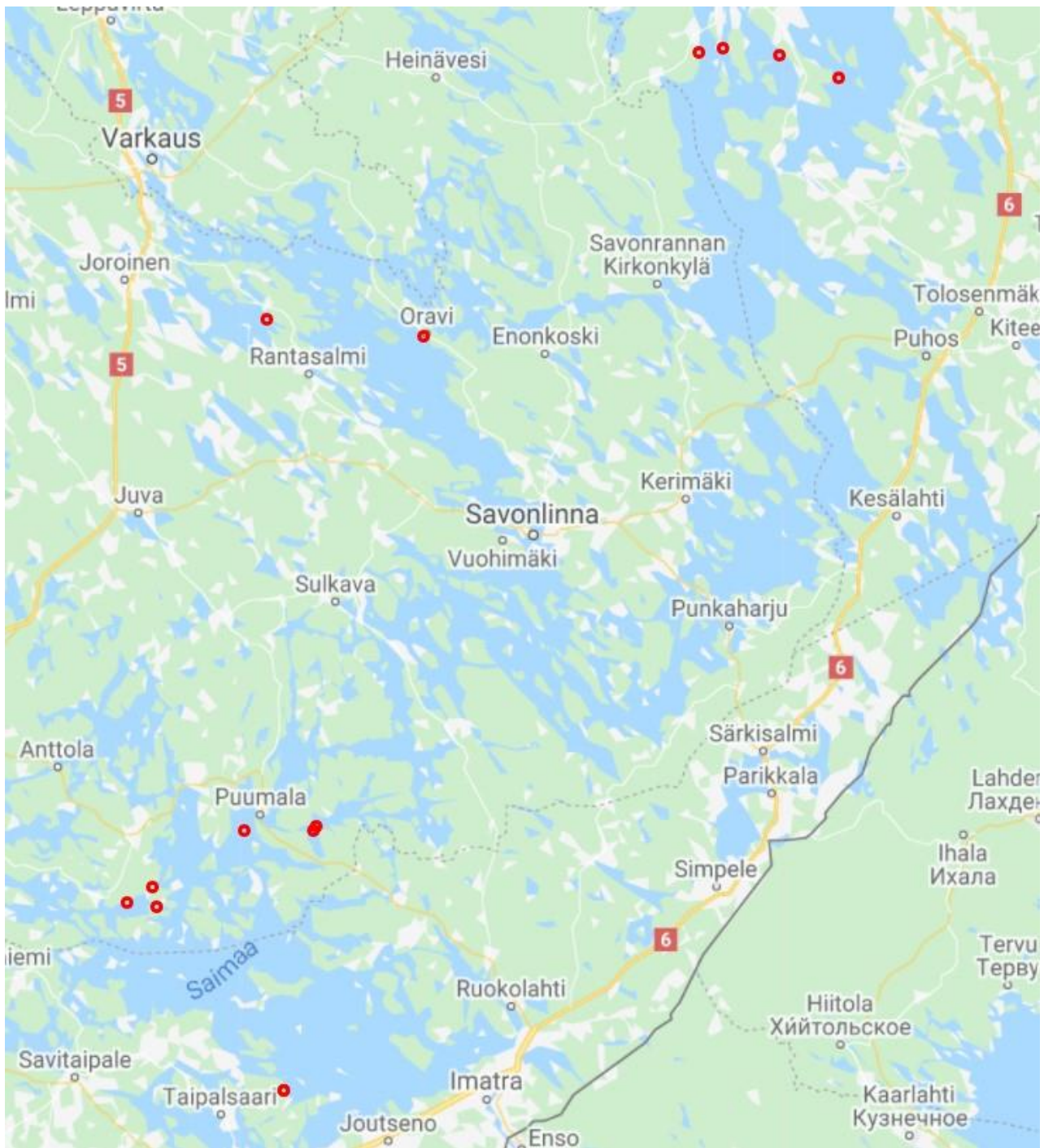

Kuva 1: Kaikki kalastusrikkomukset kesä 2021

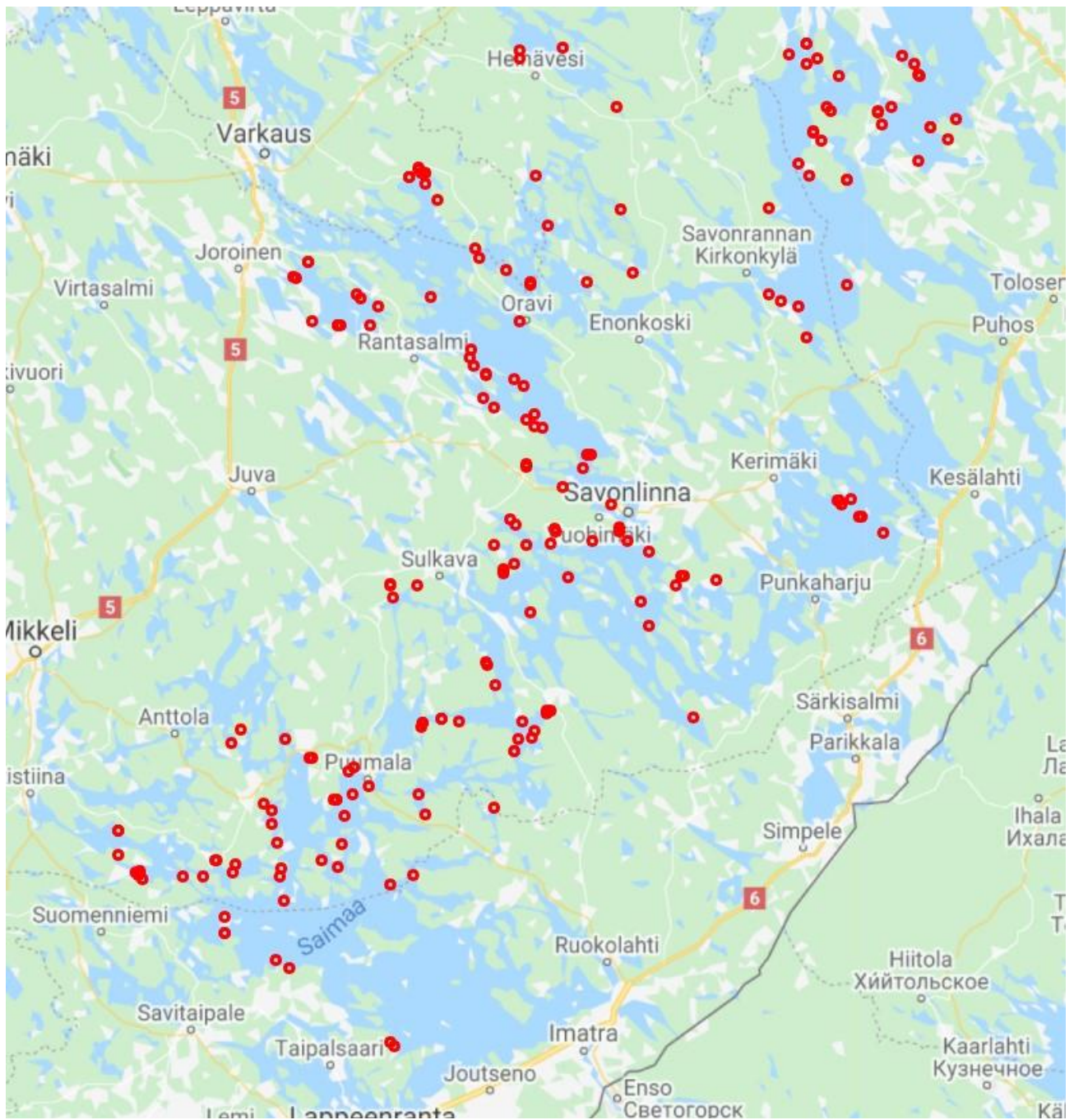

Kuva 2: Väljänieluiset katiskat kesä 2021

Kuva 3: Laittomat verkot kesä 2021

Kuva 4: Yhteystiedot puuttuu kesä 2021

Tiedotus ja media (Paavo Väisänen)

Erätarkastaja aloitti hankkeessa 1.4.2021 ja heti alkuvaiheessa kävi selväksi, että media on kiinnostunut norppalife-hankkeesta ja erätarkastajan työstä. Itä-Savo teki toukokuussa lehtijutun kalastuksenvalvonta-asioista. Juttu oli hyvin kirjoitettu ja siinä valistettiin myös pyydysten oikeasta merkitsemisestä sekä norppa-asetuksesta. Myös Savonmaa-lehdestä oltiin yhteydessä toukokuussa ja he tekivät lyhyen jutun omaan lehteensä.

Kesäkuussa Väisänen antoi haastattelut vapakalastuksen SM-kisoista Puruvedeltä. Haastattelut teki Kalastajan kanavan Jyri Kuusisalo sosiaaliseen mediaan. Haastattelut näkyivät Youtubesta ja Facebookista. Kalastajan kanavalla on lähes 18 000 seuraajaa Youtubessa ja yli 30 000 seuraajaa Facebookissa. Haastatteluissa puhuttiin kalastuksenvalvonnasta sekä erätarkastajan työstä.

Heinäkuussa YLE kävi tekemässä haastattelun televisioon. Haastatteluun osallistui erätarkastaja Väisänen sekä Haukiveden osakaskunnan valvoja Terho Laitinen. Haastattelu näytettiin paikallisuutisissa sekä valtakunnallisessa Uutissuomi lähetyksessä. Haastattelu kuului myös Ylen radiokanavien kautta.

Elokuussa Savonlinnan Carlsonilla järjestettiin erä- ja metsästystapahtuma. Erätarkastaja osallistui tapahtumaan ja kävi kertomassa ihmisille kalastuksenvalvonnasta. Uusi Saimaa-lehden toimittaja kävi tekemässä lehtijutun erätarkastajan työstä ja kalastuksenvalvonnasta. Juttu oli hyvin kirjoitettu ja siinä otettiin kantaa pyydysten merkitsemiseen ja norppa-asetukseen.

Erätarkastaja osallistui heinäkuussa Varkaudessa Kangaslampi-päiville ja kävi kertomassa ihmisille kalastuksenvalvonnasta ja erätarkastajan työstä.

Lisäksi Savonlinnan Punkaharjulla oli tarkoitus järjestää kesäkuussa Savonlinnan seudun kolmosen Virtapiikki-tapahtuma, johon erätarkastaja oli lupautunut puhumaan norppalife-hankkeesta. Tapahtuma jouduttiin perumaan covid-pandemian vuoksi.

Norppatietoutta saatiin esille myös Lappeenrannan, Imatran, Mikkelin, Savonlinnan, Joensuun ja Varkauden Motonet-myymlöihin. Erätarkastaja teki myymälöihin esitteen, jossa kerrottiin norppa-asetuksesta sekä norppaturvallisesta katiskasta. Esitteet ovat esillä myymälöiden kalastusosastoilla.

Metsähallituksen erävalvonnalla on Facebook-tili, johon erätarkastaja teki kesän aikana seitsemän päivitystä. Päivitykset tavoittivat liki 49 000 ihmistä. Osa päivityksistä käsitteli kalastusasioita ja osa muita valvonta-asioita. Sosiaalista mediaa tulee jatkossa hyödyntää tehokkaammin, koska sillä tavoittaa helposti ison määrän ihmisiä.

Toimittajien työ ei häirinnyt varsinaista valvontatyötä vaan haastattelut saatiin sovitettua muiden menojen mukaan.

Valvonta terveisin: Paavo Väisänen, Sami Kurenniemi ja Jyrki Anttila